

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

ФУҚАРОЛАРНИНГ ҲУҚУҚ ВА ЭРКИНИКЛАРИНИ ТАЪМИНЛАШ ҲАМДА ҲУҚУҚИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШДА АДЛИЯ ОРГАНЛАРИ ВА МУАССАСАЛАРИ ФАОЛИЯТИ САМАРАДОРЛИГИНИ ЯНАДА ОШИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎГРИСИДА

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

б) Вазирлик:

Давлат хизматлари агентлиги ҳамда Интеллектуал мулк агентлигининг барча ҳуқуқлари, мажбуриятлари ва шартномалари бўйича ҳуқуқий вориси хисобланади;

хизмоний ва юридик шахсларга давлат хизматлари кўрсатиш ҳамда интеллектуал мулк (интеллектуал мулк обьектларига бўлган ҳуқуқларни муҳофаза ва ҳимоя килиш) соҳалари Ягона давлат сиёсатиниамала оширувчи ҳамда Бутунъохон интеллектуал мулк ташкилоти ва интеллектуал мулк соҳасидаги бошқа ҳалқаро ташкилотларда Узбекистон Республикасини ифодаловчи ваколатли давлат бошқарувчи органни хисобланади;

в) Давлат хизматлари агентлиги ҳамда Интеллектуал мулк агентлигининг бюджетдан ташкири жамғармалари уларни қаллантириши манбалари ва фойдаланниш йўналлашларини сақлаган ҳолда барча қодилин маблабларни билан биргаликда Вазирlik тасарруфига ўтказилиди.

Агентликтарнинг бюджетдан ташкири жамғармалари уларни қаллантириши манбалари ва фойдаланниш йўналлашларини сақлаган ҳолда барча қодилин маблабларни билан биргаликда Вазирlik тасарруфига ўтказилиди.

5. Вазирлик бир ой муддатда давлат хизматлари агентлиги ва Интеллектуал мулк агентлигининг бино-иншотлари, товар-моддий бойликлари, зарур ахборот тизимлари ва бошқа мол-мулжаларни ҳамда тегишили ҳуҷжатларни қабул қилиб олишини таъминласин.

6. Узбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 8 августрдаги ПФ-5505-сон Фармони билан тасдиқланган Норма ижодкорлиги фаoliyitini takomillashirishni konsepsiya-sidagi vazifalarni amalga oshirishi ҳамda konunichilik xujjatlarini kabil kiliishi tarihibi takomillashirishni makslidiда 2022 йил 1 майдан boшлап kuidagi tarfibit urnatilisini, unga muofik;

конунichilikka muofik, maхalliy iжro ҳokimiyati organlari қarorlarini қabul kiliishi haудудий adlia organlari ikobiy hulosa olinishi belgilangan hollarda, bunday hulosa olinmasdan tegaishi kardorlarini қabul kiliishi (chikariishi) ya bilan kuyilmaydi;

Вазirlik tomonidan vazerliliklar, idoralar va makhalliy iжro ҳokimiyati organlarining norma iжodkorligi faoliyitini monitoring kiliqnadi ҳamda uning natiqasini bўйina ҳar qoraқda Uzbekiston Respublikasi Prezidenti Admisisnatsiyasiga axborot kiritib boriladi.

7. Шундай tarfibit urnatilisini, unga kўra 2023 йил 1 aprelidan boшlab:

mualliflik ҳуқуқi обьектlарiniнг elektron nazorat nusxalari makhburiy tarfibida mualliflik ҳуқуқi obъektlariniнg янoga basasida (kейinги ўринlarda — Ягона baza) saklanadi;

"Intelлектual mулk маркази" давлат muassasasi Ягона bazani yoritishti, texnik taъminlaш ҳамда mualliflik ҳуқуқi obъektlariniнg elektron nazorat nusxalari Ягона bazaga

kipritish jaraenini muvoifikashiriш bўйina masъul — operator etib belgilanadi;

obъektning elektron nazorat nusxalari Ягона bazaga mualliflik ҳуқуқi obъektlarini saklasa faoliyitini amalga oshiruvchilar (depozitariylar) tomonidan obъektning elektron

nazorat nusxalari Ягона bazaga kipritilganidan sўng, uning saklovka qabul kilinganligi tўgrisida xujjat takdim қилиnadi.

8. Vazirlik:

2022 йил 1 янвага қадар mualliflik ҳуқуқi obъektlariniнg elektron nazorat nusxalari Ягона bazada saklasa tartibi tўgrisida nizom lohiyacisinan ishlab chiqib, Vazirlar Makhassasi kirititsin;

9. Vazirlik wa uning xuduidi bўlinnmalariiga uzlariiga jukatlitan qazifalarni samarali oshirish учун қuidagi **кўшимча ваколатlar** berilsin:

давлат хизматlari kўrsatish soҳasidagi konunichilik xujjatlarini buzganlik учун давлат organlari va boшқa tashkilotlar mansabdar shaxslariga nisbatan mamyuriy jazo kўplash;

intelлектual mулk соҳasidagi ҳuқuқbazarliklar uнch yordik shaxslariga xarima kўplash;

давлат organlari va давлат iшtirokida tashkilotlarda yozaga keldigan mehnat nizosini kўriш ҳakidagi ariza bilan suda murojhat kiliishi;

10. Vazirlik xuzuridagi **Хуқуқий сиёсат тадқикот интиститути** kuidagi xujjatlar berilsin:

taхnil va tадқикot ўtказish учун zarur bўlgan xujjatlar va axborotlarni, shu jumladan, normativ-хуқуқi xujjatlarini kўlash amaliyoti tўgrisida zarur statistik malmuttoplari, taхniliy materiallari, xujjatlar va boшқa axborotlari davlat organlari xamda tashkilotlari dan bejul tarzda sursha va olish;

давлат organlari va tashkilotlari dan konunichilik xujjatlarini kўlash amaliyoti bilan Adilia vazirligi bilan bиргалиkda xamda tashkilotlari dan bejul tarzda sursha va olish;

tадқикot iшlарini amalga oshirish учun respublikaning etakli tадқикot, imilli-tадқикot muassasalari, давлат organlari va jamoat tashkilotlari, shuningdek, xalqaro tashkilotlar va xorijiy mammakatlarining nuvuzli tадқikot va imilli muassasalarinin takribali olimlari, boшқa xodimlari va ekspertlari ning shartnomasi asosida jalb etishi;

шartnomasi asosida iшlarni bajarish va xizmat kўrsatishdan tushadigani mablaglari (ularni amalga oshirish xarajatlarini cheqirib tashlagan holda) 80 foiziga xodimlari iкимtioj ximoya kiliishi va moddий rafbatlanriши tадбирleriga iйnatliari;

11. Belgilansiniki, давлат tashkilotlari dan imilli, imilli-pedagogik va mehnat faoliyati bilan shugullanuvchi imilli

organlari va mehnat faoliyati bilan shugullanuvchi imilli

daражaga ega xodimlarga kўshimcha ҳak tўlašga doir rafbatlanrishi шартlari Institut xodimlariiga nisbatan ҳam tabiatiga etiladi.

12. Vazirlik tuzilmasida:

a) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

b) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

c) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

d) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

e) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

f) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

g) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

h) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

i) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

j) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

k) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

l) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

m) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

n) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

o) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

p) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

q) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

r) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

s) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

t) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

u) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

v) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

w) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

x) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

y) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

z) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

aa) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

bb) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

cc) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

dd) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

ee) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

ff) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

gg) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

hh) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

ii) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

jj) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

kk) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

ll) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

mm) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

nn) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

oo) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

pp) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

qq) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

rr) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

ss) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

tt) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

uu) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

vv) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

ww) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

xx) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

yy) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

zz) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

aa) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

bb) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

cc) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

dd) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

ee) boшkaruv xodimlarinin cheklangan soni va mehnatda ҳak tўlašga fonda diorlari;

ff) boшkaruv xod

**ЎЗАРО ИШОНЧ
БЕЛГИСИ**

Кайд этганимиздек, қарз олиш осон иш эмас. Одам минг ўйлаб, минг хисоб-китоб килиб, маҳбур ҳолатдан кейин бу ишга жазм қиласи. Бирок ўрни келганда шуни айтиш керакки, иктисодилар қарз замонавий иктисодиётнинг муҳим бир бўлгига айланди, дёя уни бугунги кун «иктисодий қадрият»лари каторига кўшишга қанчалик ҳаракат килишасин, аслида, унинг тарихи жуда узоқ. Эхтимолки, минг йилларга бориб тақалади.

Бунинг исботини ҳар бир ҳалқнинг миллий эпослари, макола на маталлари негизида ҳам кўришимиз мумкин. Масалан, дено ҳалқимизда «Қарз кўтару хотин ол, хотин ёнга колади» ёки «Сўраганинг бир, қарз бермаганинг иккى юзи қора» деган нақллари пайдо бўлганига неча замонлар бўлганини ҳеч ким аник айтиб беролмаса керак. Эътиборлиси, ҳалқ оғзаки ижоди намуналари саналган ушбу нодир тўқималарда ҳам ота-бобаларимиз қарзга нисбатан салбий маъною юкламаган, балки унинг «мўъжизакор» кучига ишора килган. Бундан, албатта, қарз олавериш керак, аждодларимиз ҳам бу йўлни оқлаган, деган маъно келиб чиқмайди. Юкорида айтганимиздек, барча замонларда қарз — томонларнинг (олувчи ва берувчи) ўзаро ишончли муносабатлари белгиси бўлиб келган. Уни берәётган ҳам, олаётган ҳам, аввало, бу ишнинг натижаларини обдан ўйлади. Шу маънода, асосий мавзумизга қайтадан бўлсак, қарз олиш пайтида Молия вазирлиги ҳам узоқ хисоб-китоб килиб, масалани тарозининг иккى палласига солиб кўради. Биз ҳозир глобаллашган, ҳаёти кун эмас, соат, дақика сайн үзгариб кетаёт-

тоннинг кўшимча ташки маблағларни ҳалб этишга имконияти мавжудлигини англаради.

Мамлакатлар ўтасида қарз муносабати юз берәётганда қарз олаётган давлат, албатта, ўзининг хорижий банкларда кўйилган олтинвалюта захирасига эга бўлади. Ташки қарз олувчининг иктисодий ўсиш даражаси ҳам хисобга олинади. Чунки давлат қарзни қайтара олиш имкониятига эга бўлиши керак. Мамлакатимиз 2021 йилнинг биринчи ярим йиллиги ва йил якунида ҳам иктисодиёти ўсиши пастга тушмаган дунёдаги кам сонли давлатлар каторида турибди. Жаҳон банки ва Ҳалқаро валюта жамғармаси Ўзбекистон иктисодиёти 2022 йилда ҳам ижобий натика билан якунланишини башорат қилипти.

**КОНСЕРВАТИВ ЁНДАШУВ
ВА ХАТАРЛАРНИ БОШҚАРИШ
ТАМОЙИЛЛАРИГА
АМАЛ ҚИЛИНАДИ**

Масаланинг шу нуктасига келганда бир жиҳатга алоҳида эътибор бериш керак. Бу — ташки қарзда балансни тўғри ушлаш, бирор давлат ёки мусасасага «обиг» кетмаслик, муйайн иктисодий босимлар таъсирига тушшиб қолмасликни назарда тутади. Зотан, бугунги замонавий дунёда ҳам ҳаф-хатар батамот йўқ, деб ҳеч ким кафолат бера олмайди. Дунё геосиётидағи бундай маҳорабалар бугун глобал молия тизимларида ҳам кўзга кўриниб қолмоқда. Турли иктисодий экспансиялар, «чек дипломатияси» каби янги форматдаги сиёсий-иктисодий инструментлар Фоннида зухур бўлаётган, охири баҳайр бўли-

ракки, бу мутлақо табиий жараён. Мен шундай ўйлайманки, пандемия бўлмаган тақдирда ҳам, биз 2016 йилдан бошланган янги иктисодий сиёсатни давом этириш учун ташки қарз ҳалб қилган бўлар эдик. Нимага дессангиз, ўй-жой курилиш соҳасидаги ҳам, нефть-газ соҳасида ҳам, энергетикада ҳам миллиард-миллиард долларларлик лойиҳалар амалга оширилипти.

Биргина нефть-газ ва энергетика соҳасини олсалак, тизимдаги иншоотларнинг кўпчилиги 60 — 70 йилларда курилган. Ва бугун уларда фойдалари иш коэффициенти жуда паст. Модернизация килиш ва янги ларини куриш учун эса жуда катта миқдорда маблағ зарур. Ҳуш, нима килиш керак? Шунинг учун ҳам бу эътиёнинг каттагина кисми ташки қарз эвазига қопланяпти. 2021 йилнинг 1 июль ҳолатига кўра, Ўзбекистоннинг Осиё тараққиёт банкидан 5 миллиард. Хитойдан 4,2 миллиард, Жаҳон банкидан 3,8 миллиард, Япониядан 2,8 миллиард, ҳалкаро инвесторлардан 1,7 миллиард, Жанубий Кореядан 1 миллиард, Ислом тараққиёт банкидан 900 миллион, Франциядан 600 миллион доллар ва башка ҳалқаро молиявий ташкилотлардан 1,8 миллиард доллар ташки қарз мавжуд.

Ички имкониятлар чекланган ҳолатда, давлат ташки қарзи, асосан, инфратузимлана, саноат ва қишлоқ ҳуқулиги лойиҳаларига йўналтирилмоқда.

Хусусан, 2021 йилнинг дастлабки 3 ойда жами давлат ташки қарзининг 20,8 фоизи ёки 4,4 миллиард долларни давлат бюджетини кўллаб-куватлашга сарфланган. Шунингдек, 3 миллиард доллар (14,5 фоиз) электр энергетика соҳасига, 2,6 миллиард доллар (12,6 фоиз) энергетика соҳасига, 2,4 миллиард доллар (11,3 фоиз) транспорт ва транспорт инфратузимлесига, 2 миллиард

**Кудратилла РАФИКОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Сенати аъзоси,
сиёсатшунос**

лойиҳаларни амалга ошириш билан боғлиқ бўлмаган чора-тадбирларни молиялаштириш учун 2,5 миллиард доллар, инвестиция лойиҳаларни молиялаштиришга 2,0 миллиард доллар миқдорида жалб қарбатард ёки ўзбекистон юқорида ракобатда устуник яратишни лозим. Булар йирик инфратузимларни молиялаштиришга яратишни лимити ўрнатилди.

2022 йил учун Ўзбекистон Республикаси

ган мураккаб ва таҳликали замонда яшапмиз. Жаҳонда коронавирус пандемияси юз бераб, кўнглаб давлатлар иктисодиётини тиз чўқтириб қўйгани оғир давларни бошимиздан ўтказганимиз.

Бу вабо жаҳон ва жумладан, миллий иктисодиётимизга ҳам жуда катта салбий таъсир килид. Унинг янга канча давом этишини эса ҳеч ким башораш кила олмаяпти. Чунки ҳолат ҳар куни ўзгариб турибди. Мана шундай нозик пайтада биз янада қўйин аҳволга тушиб қолмаслигимиз учун 40 миллиардлик заҳирасини ушлаб туришимиз керак бўлади. Кези келганда шуни айтиш керакки, бугун биз ташки қарзимизнинг ортаётганидан эмас, балки шу заҳираси асрар, уни кўйтириши ҳақида кўйпроқ қайтуриши миз тўғрироқ бўлади, назаримиздек. Зотан, айни жамгарма учун келажак авлод олдида масъулмиз. Қўлаверса, бугун кирилатиётган инвестициялар, олиб борилаётган улкан ўзгаришлар истиқбали кўп жиҳатдан ушбу миллий заҳирасимиз салоҳиятига бевосита боғлиқ. Агар бугун барча заҳирасимизни ишлатиб қўйдиган бўлсак, бундан ҳам оғир шароити, баланд фойзларда яна қарз олиши мажбур бўлишимиз мумкин. Ҳозир биз 1,5 ёки 2 атрофидаги фойзларда четдан қарз оляпмиз. Шу ўринада яна бир гап: агар, бугун Ўзбекистон бошқа давлат ёки молия институтларидан қарз олаётган бўлса ва улар ҳам пайсалга солмасдан қарз берәётган бўлса, демак, улар иктисодий аҳволимиздан ҳабардор ва бизнис салоҳиятига ишонади.

Молия вазирлигининг расмий маълумотига кўра, 2022 йил 1 января ҳолатига Ўзбекистон Республикаси номидан ва унинг қаролоти остида жалб килинган давлат қарзи колдиги 26,3 миллиард доллар инвалидизмий институтлардан қарз олиб бориб турибди. Жумладан, Ўзбекистон ҳам «Осмон ости» мамлакатининг иккита банкидан қарз олган. Масалан, 2021 йил якунига кўра, Ўзбекистон давлат ташки қарзининг 18 фоизи айнан Хитой хиссасига тўғри келиди. Мазкур даврда, ҳалқаро давлат молия ташкилотлари ичидан XXR Эксимбанки (2 миллиард доллар) ва Хитой тараққиёт банки (1,6 миллиард доллар) республика ичига этишга ўзини жиддий чоғлайтган мамлакат сифатида кўзга янада яққолроқ ташланшиб бормоқда. Жумладан, Ўзбекистон ҳам «Осмон ости» мамлакатининг иккита банкидан қарз олган. Масалан, 2021 йил якунига кўра, Ўзбекистон давлат ташки қарзининг 18 фоизи айнан Хитой хиссасига тўғри келиди. Мазкур даврда, ҳалқаро давлат молия ташкилотлари ичидан XXR Эксимбанки (2 миллиард доллар) ва Хитой тараққиёт банки (1,6 миллиард доллар) республика ичига этишга ўзини жиддий чоғлайтган мамлакат сифатида кўзга янада яққолроқ ташланшиб бормоқда. Жумладан, Ўзбекистон ҳам «Осмон ости» мамлакатининг иккита банкидан қарз олган. Масалан, 2021 йил якунига кўра, Ўзбекистон давлат ташки қарзининг 18 фоизи айнан Хитой хиссасига тўғри келиди. Мазкур даврда, ҳалқаро давлат молия ташкилотлари ичидан XXR Эксимбанки (2 миллиард доллар) ва Хитой тараққиёт банки (1,6 миллиард доллар) республика ичига этишга ўзини жиддий чоғлайтган мамлакат сифатида кўзга янада яққолроқ ташланшиб бормоқда. Жумладан, Ўзбекистон ҳам «Осмон ости» мамлакатининг иккита банкидан қарз олган. Масалан, 2021 йил якунига кўра, Ўзбекистон давлат ташки қарзининг 18 фоизи айнан Хитой хиссасига тўғри келиди. Мазкур даврда, ҳалқаро давлат молия ташкилотлари ичидан XXR Эксимбанки (2 миллиард доллар) ва Хитой тараққиёт банки (1,6 миллиард доллар) республика ичига этишга ўзини жиддий чоғлайтган мамлакат сифатида кўзга янада яққолроқ ташланшиб бормоқда. Жумладан, Ўзбекистон ҳам «Осмон ости» мамлакатининг иккита банкидан қарз олган. Масалан, 2021 йил якунига кўра, Ўзбекистон давлат ташки қарзининг 18 фоизи айнан Хитой хиссасига тўғри келиди. Мазкур даврда, ҳалқаро давлат молия ташкилотлари ичидан XXR Эксимбанки (2 миллиард доллар) ва Хитой тараққиёт банки (1,6 миллиард доллар) республика ичига этишга ўзини жиддий чоғлайтган мамлакат сифатида кўзга янада яққолроқ ташланшиб бормоқда. Жумладан, Ўзбекистон ҳам «Осмон ости» мамлакатининг иккита банкидан қарз олган. Масалан, 2021 йил якунига кўра, Ўзбекистон давлат ташки қарзининг 18 фоизи айнан Хитой хиссасига тўғри келиди. Мазкур даврда, ҳалқаро давлат молия ташкилотлари ичидан XXR Эксимбанки (2 миллиард доллар) ва Хитой тараққиёт банки (1,6 миллиард доллар) республика ичига этишга ўзини жиддий чоғлайтган мамлакат сифатида кўзга янада яққолроқ ташланшиб бормоқда. Жумладан, Ўзбекистон ҳам «Осмон ости» мамлакатининг иккита банкидан қарз олган. Масалан, 2021 йил якунига кўра, Ўзбекистон давлат ташки қарзининг 18 фоизи айнан Хитой хиссасига тўғри келиди. Мазкур даврда, ҳалқаро давлат молия ташкилотлари ичидан XXR Эксимбанки (2 миллиард доллар) ва Хитой тараққиёт банки (1,6 миллиард доллар) республика ичига этишга ўзини жиддий чоғлайтган мамлакат сифатида кўзга янада яққолроқ ташланшиб бормоқда. Жумладан, Ўзбекистон ҳам «Осмон ости» мамлакатининг иккита банкидан қарз олган. Масалан, 2021 йил якунига кўра, Ўзбекистон давлат ташки қарзининг 18 фоизи айнан Хитой хиссасига тўғри келиди. Мазкур даврда, ҳалқаро давлат молия ташкилотлари ичидан XXR Эксимбанки (2 миллиард доллар) ва Хитой тараққиёт банки (1,6 миллиард доллар) республика ичига этишга ўзини жиддий чоғлайтган мамлакат сифатида кўзга янада яққолроқ ташланшиб бормоқда. Жумладан, Ўзбекистон ҳам «Осмон ости» мамлакатининг иккита банкидан қарз олган. Масалан, 2021 йил якунига кўра, Ўзбекистон давлат ташки қарзининг 18 фоизи айнан Хитой хиссасига тўғри келиди. Мазкур даврда, ҳалқаро давлат молия ташкилотлари ичидан XXR Эксимбанки (2 миллиард доллар) ва Хитой тараққиёт банки (1,6 миллиард доллар) республика ичига этишга ўзини жиддий чоғлайтган мамлакат сифатида кўзга янада яққолроқ ташланшиб бормоқда. Жумладан, Ўзбекистон ҳам «Осмон ости» мамлакатининг иккита банкидан қарз олган. Масалан, 2021 йил якунига кўра, Ўзбекистон давлат ташки қарзининг 18 фоизи айнан Хитой хиссасига тўғри келиди. Мазкур даврда, ҳалқаро давлат молия ташкилотлари ичидан XXR Эксимбанки (2 миллиард доллар) ва Хитой тараққиёт банки (1,6 миллиард доллар) республика ичига этишга ўзини жиддий чоғлайтган мамлакат сифатида кўзга янада яққолроқ ташланшиб бормоқда. Жумладан, Ўзбекистон ҳам «Осмон ости» мамлакатининг иккита банкидан қарз олган. Масалан, 2021 йил якунига кўра, Ўзбекистон давлат ташки қарзининг 18 фоизи айнан Хитой хиссасига тўғри келиди. Мазкур даврда, ҳалқаро давлат молия ташкилотлари ичидан XXR Эксимбанки (2 миллиард доллар) ва Хитой тараққиёт банки (1,6 миллиард доллар) республика ичига этишга ўзини жиддий чоғлайтган мамлакат сифатида кўзга янада яққолроқ ташланшиб бормоқда. Жумладан, Ўзбекистон ҳам «Осмон ости» мамлакатининг иккита банкидан қарз олган. Масалан, 2021 йил якунига кўра, Ўзбекистон давлат ташки қарзининг 18 фоизи айнан Хитой хиссасига тўғри келиди. Мазкур даврда, ҳалқаро давлат молия ташкилотлари ичидан XXR Эксимбанки (2 миллиард доллар) ва Хитой тараққиёт банки (1,6 миллиард доллар) республика ичига этишга ўзини жиддий чоғлайтган мамлакат сифатида кўзга янада яққолроқ ташланшиб бормоқда. Жумладан, Ўзбекистон ҳам «Осмон ости» мамлакатининг иккита банкидан қарз олган. Масалан, 2021 йил якунига кўра, Ўзбекистон давлат ташки қарзининг 18 фоизи айнан Хитой хиссасига тўғри келиди. Мазкур даврда, ҳалқаро давлат молия ташкилотлари ичидан XXR Эксимбанки (2 миллиард доллар) ва Хитой тараққиёт банки (1,6 миллиард доллар) республика ичига этишга ўзини жиддий чоғлайтган мамлакат сифатида кўзга янада яққолроқ ташланшиб бормоқда. Жумладан, Ўзбекистон ҳам «Осмон ости» мамлакатининг иккита банкидан қарз олган. Масалан, 2021 йил якунига кўра, Ўзбекистон давлат ташки қарзининг 18 фоизи айнан Хитой хиссасига тўғри келиди. Мазкур даврда, ҳалқаро давлат молия ташкилотлари ичидан XXR Эксимбанки (2 миллиард доллар) ва Хитой тараққиёт банки (1,6 миллиард доллар) республика ичига этишга ўзини жиддий чоғлайтган мамлакат сифатида кўзга янада яққолроқ ташланшиб бормоқда. Жумладан, Ўзбекистон ҳам «Осмон ости» мамлакатининг иккита банкидан қарз олган. Масалан, 2021 йил якунига кўра, Ўзбекистон давлат ташки қарзининг 18 фоизи айнан Хитой хиссасига тўғри келиди. Мазкур даврда, ҳалқаро давлат молия ташкилотлари ичидан XXR Эксимбанки (2 миллиард доллар) ва Хитой тараққиёт банки (1,6 миллиард доллар) республика ичига этишга

СТАТИСТИКАНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ МИЛЛИЙ СТРАТЕГИЯСИ

ИШОНЧЛИЛИК, ОЧИКЛИК ВА ШАФФОФЛИК ТАМОЙИЛЛАРИ ҲАЁТДА
ЎЗ АКСИНИ ТОПИШИГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

Гап шундаки, демократик ислохтларнинг янги боскичида ахборот соҳасини эркинлаштириш, айниқса, фойдаланувчиларнинг кенингимаси учун статистик ахборотларнинг ошкоралигини таъминлаша, халқаро статистик ташкилотлар билан ҳамкорлик қилиш борасида янги имкониятлар пайдо булиди. Натижада ёзлон килинётган статистик маълумотларнинг долзарбилиги, ишончлилиги, очиклиги, шаффофлиги ва қулалиги ортди. Энг муҳими, фойдаланувчиларнинг статистик маълумотларга бўйлан талаблари сезилари дараҷада қоридирайтани турфай расмий статистикага бўлган ишонч тобора ошияти.

Ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланган холда, маълумотларни ингиш ва қайта ишланаётган статистик маълумотларнинг долзарбилиги, ишончлилиги, очиклиги, шаффофлиги ва қулалиги ортди. Энг муҳими, фойдаланувчиларнинг статистик маълумотларга бўйлан талаблари сезилари дараҷада қоридирайтани турфай расмий статистикага бўлган ишонч тобора ошияти.

АКТ ютукларидан кенг фойдаланиш хақида сўз юритилганда, "Estat-2.0" автоматлаштирилган ахборот тизимишнинг ишга туширилган хисобига давлат статистика хисоботлари 100 foiz elektron кўринишда тоширилаётганлигини aloҳхода кайд этиш зарур. Масалан, хозирги пайдада мамлакатимиздаги деярли барча кичик тадбиркорлик субъектлари ўз хисоботларини статистика идораларiga келмасдан турбি, интернет халқаро ахборот тармоғи орқали elektron кўринишда тақдим этмоқда. Бу етаккорлар учун кулалик яратиш билан бир каторда, қозғони текаша ва ортиқа вакт сарфининг олдини олишга хизмат қилияти.

"Estat-2.0"нинг янга бир кулалиги шундаки, ушбу тизим орқали барча турдаги давлат статистик хисоботларини elektron шаклда кечака кундуз тақдим этиш имконияти мавжуд.

Ўзбекистон Республикасининг халқаро рейтингларда холис ва тўғри баҳоланишини таъминлаша максадидаги 18 та халқаро ташкилот билан статистик ахборотлар алмашини ўйла кўйиди. Европа иктисодий комиссияси, Жаҳон банки, Халқаро вилояту жамғармаси, Европа тиқланиши ва тараққиёт банки, Осий тараққиёт банки сингари нуфузли халқаро ташкилотлар миссияларининг мамлакатимизга ташрифи доирасида хам статистика соҳасида алоқалар ўрнатиляётган, шунингдек, чет давлатлар билан ушбу йўналишда ҳамкорлик бўйича ҳужжатлар имзоланаётгани диккатга сазовор.

Давлат статистика органлари томонидан статистикага ташкилий, умумметадолик ва технологик асосларини ривожлантиришга йўналистирган ана шундай комплекс чора-тадбирлар натижасида киник корхоналар, дехкон ва фермер хўжалликлари фаолиятинг статистик кузатувлари жорий этилди. Шунингдек, ўй хўжалликлари кузатувларини таҳлил қилиш имкониятлари янада кенгайтирилиб, иктисолдётнинг турли тармоклари бўйича норасий фаолиятнинг мунтазам статистик кузатувлари тизими жорий этилди. Бу, "кузатилмайдиган иктисолдёт"ни баҳолаш учун асослар яратилди, деганидир.

Публикасининг миллий ҳисоботлар тизимини яратishiни эришиди. Бунда статистик кўрсакчичар тизимишнинг тарбии, мояхияти ва хисоб-китobлар uslublari белгиланади, статистик маълумотларни йигиш ва қайta ишланаётганлигини aloҳхода кайд этиш зарур. Масалан, хозирги пайдада мамлакатимиздаги деярли барча кичик тадбиркорлик субъектлари ўз хисоботларини статистика идораларiga келмасдан турбি, интернет халқаро ахборот тармоғи орқали elektron кўринишда тақдим этмоқда. Бу етаккорлар учун кулалик яратиш билан бир каторда, қозғони текаша ва ортиқа вакт сарфининг олдини олишга хизмат қилияти.

"Estat-2.0"нинг янга бир кулалиги шундаки, ушбу тизим орқали барча турдаги давлат статистик хисоботларини elektron шаклда кечака кундуз тақдим этиш имконияти мавжуд.

Ўзбекистон Республикасининг халқаро рейтингларда холис ва тўғри баҳоланишини таъминлаша максадидаги 18 та халқаро ташкилот билан статистик ахборотлар алмашини ўйла кўйиди. Европа иктисодий комиссияси, Жаҳон банки, Халқаро вилояту жамғармаси, Европа тиқланиши ва тараққиёт банки, Осий тараққиёт банки сингари нуфузли халқаро ташкилотлар миссияларининг мамлакатимизга ташрифи доирасида хам статистика соҳасида алоқалар ўрнатиляётган, шунингдек, чет давлатлар билан ушбу йўналишда ҳамкорлик бўйича ҳужжатлар имзоланаётгани диккетга сазовор.

Давлат статистика органлари томонидан статистикага ташкилий, умумметадолик ва технологик асосларини ривожлантиришга йўналистирган ана шундай комплекс чора-тадбирлар натижасида киник корхоналар, дехкон ва фермер хўжалликлари фаолиятинг статистик кузатувлари жорий этилди. Шунингдек, ўй хўжалликлари кузатувларини таҳлил қилиш имкониятлари янада кенгайтирилиб, иктисолдётнинг турли тармоклари бўйича норасий фаолиятнинг мунтазам статистик кузатувлари тизими жорий этилди. Бу, "кузатилмайдиган иктисолдёт"ни баҳолаш учун асослар яратилди, деганидир.

Дарҳақиқат, стратегияда миллий ста-

тистика тизими расмий статистикадан фойдаланишни кўлла-куватлови барча давлат органларини ўз ичига камаб олиши кераклиги белгилаб берилган. Бундан ташкири, кенг жамоатчиликнинг статистика бўйича саводхонлигига ва харборлоригина ошириш, тарғибот-ташвиқот ишларига кенг жаҳоб килиши ва пировардида, мамлакат статистика тизими янада ривожлантиришга aloҳхода каратилиб бўйича аниқ чора-тадбирлар иллари сурилгани эътиборга молидир.

Савол туғилиши табиий: статистикага ривожлантиришнинг миллий стратегияси аниётига ошириш тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килган. Пировардида, БМТ Глобал кун тартиби 2030 йилгача бўлган даврда БРМни амалга ошириш бўйича ишларни тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида Баркарор ривожланниш масадада (БРМ) бўйича статистика тизимили ташкил этилди. Узбекистон 2015 йилнинг сентябрь ойидаги БМТ Баш Ассамблеяси Баркарор ривожланниш саммитининг 70-сон резолюциясини қабул килган. Пировардида, БМТ Глобал кун тартиби 2030 йилгача бўлган даврда БРМни амалга ошириш бўйича ишларни тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил этиш масадада тегишилар кабул килниб, 16 та миллий масадада тасдиқланади.

Шу йўнда, бўйича стратегия доирасида илм-фан ва инновациялар соҳасида статистикага тизимили ташкил

«Олмалиқ КМК» АЖ
кўп миллатли меҳнат жамоаси

барча юртдошларимизни баҳорий айём —
Наврӯзи олам билан

муборакбод этади!

Наврӯз — янги кун, янгиланиш ва яшариш, меҳр-оқибат ва саховат айёмидир.

Наврӯзи олам ҳар бир хонадонга, эл-юртимиизга тинчлик-хотиржамлик, баҳт-саодат, қут-барака олиб келсин!

Барчангизга сиҳат-саломатлик, жонажон Ватанимиз равнақи йўлидаги фаолиятингизда улкан зафарлар тилайди!

QQB | QISHLOQQURILISHBANK
jamoasi

barcha hamyurtlarimizni nafosat va ezgulik ayyomi — Navro'zi olam bilan tabriklaydi!

Sizlarga mustahkam sog'liq, oilaviy xotirjamlik hamda mamlakatimizni taraqqiy ettirish yo'lidagi ishlaringizga ulkan omadlar tilaydi!

"Qishloq qurilish bank" ATB mijozlarga bahoriy kayfiyat ulashish maqsadida "**JOZIBA**" jamg'armali omonatini taklif etadi

- ♦ Omonat muddati — **13** oy
- ♦ Yillik foiz stavkasi — **21** %
- ♦ Omonat foiz to'lavlari — **har oyda kiritish mumkin**

(78) 150 00 55 | 1254 | www.qqb.uz

Xizmatlar litsenziyalangan.

fido-biznes

«FIDO-BIZNES» компанияси жамоаси азиз ҳамюртларимиз, ҳамкорларимиз ва ҳамкасларимизни кириб келаётган баҳор айёми — Наврӯз байрами билан табриклияди!

Сизларга тинчлик ва хотиржамлик, соғлик ва фаровонлик тилайди.

Баҳор — янгиланиш ва орзулар фасли. Ушбу кутлуг айёмда Сизларнинг барча орзу-умидларингиз амалга ошишини ва доимо омад ёр бўлишини тилаб қолади.

Газетанинг хадидаги маъйумотларни юклаб олни учун QR-кодин телефониниз орхали сканер килини.

Газетанинг етказиб берилини учун обувани расмийлантирган ташкилот жавобтар.

Газета таҳририят композитор марказида терори ҳамда оператор М. Бегумратов томонидан саҳифаланди.

Газетанинг полиграфик жижатдан сифати чон этилишига "Шарқ" нашриёт-матбаба акциядорлик компанияси масъул.

Босмахона телефоны: 71-233-11-07.

Мурожаат учун телефонлар: 95-169-68-51, 71-279-38-54.

ХАЛҚ СЎЗИ»га
ЭЪЛОНЛАР
КАБУЛ КИЛИНАДИ.

9.00 дан 18.00 гача
71-232-10-63,
71-232-11-15.
E-mail: reklamax@mail.ru
reklama@xs.uz

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши,
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Сенати Кенгаши

Газетанинг хадидаги маъйумотларни юклаб олни учун QR-кодин телефониниз орхали сканер килини.

Газетанинг таҳририят композитор марказида терори ҳамда оператор М. Бегумратов томонидан саҳифаланди.

Газетанинг полиграфик жижатдан сифати чон этилишига "Шарқ" нашриёт-матбаба акциядорлик компанияси масъул.

Босмахона телефоны: 71-233-11-07.

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

ТЕЛЕФОНЛАР:

Девонхона 71-233-52-55;
Котибият 71-233-10-28; Эълонлар 71-232-11-15.

ISSN 2010-8786
91772010878004

• МАНЗИЛИМИЗ:
100000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи мұхаррир — Д. Улумуродов.
Мусахих — Ш. Машрабоев.

“Шарқ” нашриёт-матбаба акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили:
Буюк Турон кўчаси, 41. ЎзА якуни — 23.05 Топширилди — 02.55
1 2 3 4 5 6